



## ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Sigrid Rajalo  
Majandus- ja  
Kommunikatsiooniministeerium  
info@mkm.ee

Teie 26.06.2025 nr 10-1/2447-1

Meie 16.07.2025 nr 2.2.-1/25/30-2

### Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) menetluses on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi taotlus uuringus „Startup viisa meetme mõjuanalüüs“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. AKI pädevusse kuulub IKS § 6 lõike 5 alusel täidesaatva riigivõimu poliitika kujundamise eesmärgil tehtavate uuringutes ja analüüsides isiku nõusolekuta isikuandmete töötlemise kooskõlastamine. Justiits- ja digiministeeriumi selgituse kohaselt tuleb IKS § 6 lõiget 5 tõlgendada kitsalt ning selle alusel saavad poliitika kujundamise analüüse ja uuringuid teha üksnes valitsusasutused. IKS § 6 lõikes 5 on välja toodud kaks tingimust, mis peavad olema täidetud. Esmalt analüüsid ja uuringud teostatakse täidesaatva riigivõimu poolt ning teisalt, uuringud ja analüüsid on vajalikud poliitika kujundamiseks. Täidesaatva riigivõimuna käsitletakse Vabariigi Valitsust ja valitsusasutusi Vabariigi Valitsuse seaduse § 39 lõike 3 alusel<sup>1</sup>. Sellest tulenevalt saab poliitika kujundamise uuringu iseseisvaks vastutavaks töötlejaks olla ainult valitsusasutus (nt ministeerium). Taotluses on uuringus isikuandmete vastutav töötleja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) ning volitatud töötlejad Statistikaamet ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS). Taotlusest ei nähtu (p 3) õiguslikku alust vastutavale töötlejale uuringu läbiviimiseks. Palun taotlust täpsustada.
2. Taotluse punktis 4 on kirjeldatud uuringu eesmärk. Kirjeldusest ei selgu seos vastutava töötleja poliitika kujundamise eesmärgiga. Palun täpsustada.
3. Taotluses on läbivalt välja toodud meetme mõju pideva hindamise vajadus. Selgitame, et pidevaks mõjuhindanguks või statistika tegemiseks peab vastav alus andmetöötlejale tulenema õigusaktist ning IKS § 6 seda ei võimalda. Seetõttu palun taotluses läbivalt uuring piiritleda ning välja tuua uuringu periood, sh algandmete kustutamise aeg vähemalt aasta ja kvartali täpsusega (p 10.3.).
4. Taotluse punktis 5 on öeldud: *Peale andmestike Statistikaametisse jõudmist andmed koheselt pseudonüümitakse ning nende põhjal moodustatakse koondtabelid vastutavale töötlejale. Koondtabelid läbivad konfidentsiaalsuse kontrolli, see tähendab, et üheski grupis ei esine väärtusi 1 või 2 ning need ei ole tuletatavad. Andmete töötlemise tulemused edastab Statistikaamet EISile statistiliselt üldistatul kujul, tagades, et isikuid ei ole võimalik tuvastada.*

<sup>1</sup> Justiitsministeeriumi 22.01.2024 vastus selgitustaotlusele nr [2-6/24-7834-2](#)

Antud teave on vastuoluline, mistõttu palun taotluses selgelt kirjeldada, kellele ja mis kujul uuringu tulemused väljastatakse.

5. Palun täpsustage taotluse punktis 6 toodud põhjenduste osas, milles seisneb ülekaalukas avalik huvi.
6. Palun täpsustage punktis 7, kas andmetöötluse tulemusel võidakse teha andmesubjektide (meetme kasutajate) suhtes sellel analüüsil põhinevaid otsuseid või tekkida andmesubjektile muud mõjuvad tagajärjed.
7. Taotluse punktis 9 on valimi mahu osas selgitus: *Täpset valimi mahtu on keeruline hinnata, sest täna puudub ülevaade sellest kui palju on täpselt meetme raames isikud Eestisse saabunud. Mõningase valimi mahu indikatsiooni annab positiivsete otsuste statistika, see aga ei võrdu kogu valimi mahuga.* Palun selgitage, et kui täpset valimi suurust ei ole võimalik esitada, siis millistest asjaoludest sõltub lõplik uuringu valimi suurus.
8. Palun taotluse punktis 10.1. välja tuua kogu pseudonümiseeritud andmete koosseis.
9. Tulenevalt IKÜM art 5 isikuandmete töötlemise minimaalsuse eesmärgipärasuse põhimõttest, palun täpsustada punktides 9. – 9.3. toodud andmekoosseisu ja allikaid tervikuna. Näiteks milliseid andmeid ja millisel eesmärgil saadakse PPA isikut tõendavate dokumentide andmekogust. Kui valimi moodustamiseks juba on kodakondsus ja sünniriik, siis millisel eesmärgil võetakse samad andmed rahvastikuregistri statistilisest registrist? Taotluses on öeldud, uuringuks tuleb lisada vaid PPA-lt täiendavad anded. Kas p 9.3. loetletud registritest pärinevad andmed on Statistikaametil varasemalt kogutud? Märkin, et eelnev küsimuste loetelu ei ole ammendav. Andmetöötleja kohustus on tagada, et andmekoosseis ja allikad on kooskõlas uuringu eesmärgiga.
10. Taotluse punkti 11 kohaselt andmesubjekte nende isikuandmete töötlemisest ei teavitata, kuivõrd teavitamine ei ole võimalik/põhjendatud, kuna andmesubjektid selguvad analüüsi käigus, andmete töötlemine ei kahjusta andmesubjekti huve, sest väljund on statistiline üldistus, ei mõjuta andmesubjektide õigusi ega kohustusi. Isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlusest. Märkin, et taotluses viidatud andmetöötlejate üldised andmekaitsetingimused seda ei kajasta. Üldmäärus küll kehtestab ka andmesubjektide teavitamata jätmise alused, kuid neid saab rakendada pigem erandlikel asjaoludel. Antud uuringu taotluses ei nähtu selliseid erandlikke asjaolusid, mis takistavad isikute teavitamist. Teavitada on võimalik läbi (sotsiaal)meedia, ministeeriumi vm asutuse kodulehe kaudu vms viisil. Seega palun kaaluda andmesubjekti teavitamise võimalusi ja vastavalt sellele taotlust täiendada. Kui leiate, et isegi ka üldine andmesubjektide teavitamine võimalikuks ei osutu, palun seda otsust põhjendada.

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **23.07.2025** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusevormile sisse viia. Muudatused palun algtekstist eristada. Vastus palun saata aadressil [info@aki.ee](mailto:info@aki.ee).

Tähtajaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste  
jurist  
peadirektori volitusel